

Cvičení č. 2: Rovnováha spotřebitele

- Zakreslete rovnováhu spotřebitelů na základě jejich následujících preferencí (pozor na tvar IC a BL):
  - Homer Simpson: „Piju pivo, ale jenom Duff, ostatní značky mě nezajímají, i když jsou o polovinu levnější, dělá se mi po nich totiž zle.“
  - Za války bývají některé potraviny na příděl. Na oficiálním trhu lze nakoupit max. 1 kg masa za měsíc na osobu, nakoupené množství brambor není omezeno. Maso je 3x dražší než brambory. Maruška má ráda řízky a bramborovou kaši. Zakreslete její rovnováhu na oficiálním trhu a dále pak v případě, že maso nakoupí na trhu černém, kde je 2x dražší než na trhu oficiálním.
  - Pepan nejčastěji kupuje vodku a cigarety. Za oboje utratí dohromady 4000,- za měsíc. Lahev vodky stojí 200,- a krabička cigaret 100,-. Užitek maximalizuje, pokud vypije 5 lahví vodky měsíčně. Kolik nakoupí krabiček cigaret? Jak se změní jeho rovnováha, když vláda zavede 50% daň ze spotřeby vodky i cigaret (Pepan i nadále koupí 5 lahví vodky)? Zakreslete.
- Vysvětlete, proč není možné, aby se v rámci jedné preferencí protínaly indifferenční křivky?
- Jak byste charakterizovali racionalitu chování spotřebitele? Když se podíváte kolem sebe, chovají se spotřebitelé spíše racionálně nebo spíše iracionálně? Zdůvodněte.
- Jak lze interpretovat, pokud mají indifferenční křivky následující tvary:
  - konvexní vzhledem k počátku
  - konkávní vzhledem k počátku
  - klesající ve tvaru přímky
  - přímka rovnoběžná s osou X
  - tvar písmene „L“
 U všech uveďte příklady statků (spotřebních situací), které by mohly odpovídat danému tvaru IC (u bodu „e“ prosím cokoli jiného než příklad levé a pravé boty)
- Jak na možnosti spotřebitele dopadá zdanění? Jaký je rozdíl mezi dopadem zdanění důchodu a spotřeby?
- Zakreslete indifferenční křivky těchto užitkových funkcí:
  - $U = XY^2$
  - $U = Y/X$
  - $U = X + 2Y$
  - $U = 2X$
 Co lze v jednotlivých situacích říci o statcích X a Y na základě uvedených preferencí?
- Spotřebitelova užitková funkce z návštěvy divadla má tvar: $U = 1000X - 10X^2$.
  - maximálně kolikrát je spotřebitel ochoten jít do divadla?
  - jaký rovnovážný počet návštěv divadla v případě, že vstupenka stojí 400,-? Jak velký je v tomto případě spotřebitelský přebytek?
  - zjistěte rovnovážný počet návštěv divadla a spotřebitelský přebytek, pokud vstupenka zdraží na 600,-.
 Všechna řešení rovněž zakreslete.

8. Spotřebitel vynakládá na nákup dvou statků celkem 4500,- měsíčně. Statek X stojí 50,- a statek Y stojí 30,-. Užítková funkce ze spotřeby těchto statků má tvar $U=2XY^2$. Zjistěte rovnovážné množství nakupovaných statků X a Y měsíčně. Řešení rovněž zakreslete a okótuje osy.
9. Užítková funkce spotřebitele ze spotřeby dvou statků má tvar $U=XY$. Statek X stojí 20,- a statek Y stojí 30,-. Spotřebitelova část důchodu, vyčleněná na nákup obou statků činí 3000,-. Spotřebitel nakupuje 60 jednotek statku X a 40 jednotek statku Y. Je tato kombinace obou statků optimální (sklony IC a BL se rovnají)? Vysvětlete a zakreslete.